

nom pre-romà *Anesa* (cf. vol. II, s. v. *Anesa*).

DOC. ANT. *Villa...Cepolla; loco...Cepolla* a. 1176 (BABL II, 395); *Podium de Anesa, sive de Cebola, q. vocatur a Sancta Maria* a. 1241 (Huici I, 312); *Puig de Cebola* (*Llibre del Repartiment*, 151; 200); *lo Pug de Sebolla* (*Crònica de Jaume I*, Ed. Aguiló, p. 250).

ETIM. En aquest nom morisc l'assimilació al cat. *cebolla* és secundària. És probable que en últim terme vingui d'un nom àrab significat 'puig', 'turó', que per això Jaume I el canvià en *Puig* (*de Santa Maria*)¹⁰ cristianitzant-lo. Probablement l'àrab *ġubail él-Lab* 'la insigne muntanyeta' de *ġubail* diminutiu de l'àr. *ġābāl* 'muntanya' amb l'anomenat «superlatiu islàmic». Cal pensar que, contret en *gubéilla*, els moriscos hi devien convertir la *ġ* en *č*, que, en la imminència de metàtesi de les vocals *u-e*, s'assimilà al mossàr. *čebolla* de CEPULLA; i que després va ser canviat en *Cebolla*, nom de la cebeta, per la consciència que *če* mossàrab corresponia a *ce*- catalana.

CEDRET, *St. Pere de ~*

Poblet agregat de La Tor de Querol (Cerdanya), a molt poca distància de Guils.

DOC. ANT. 872 «in vico Alle --- homine nomine Somane. Qualiter esset villa nomine *Settereto* --- ipsa villa *Settereto*» (Serrano, *Not. Doc. Hist. de Ribag.*, 190).¹ Una dama de nom Relinde, l'any 906, fa donació de *Sedretum* amb l'església de Sant Pere al monestir de la Grassa (*Cart. de La Grassa, Hist. Lgd v.*, 1645); 908 «villa cujus vocabulum est *Cedreto* cum ipsa ecclesia Sti. Petri» (Alart, *Cart. rouss.*, 12); 1263 «villa de Linars et de *Sedret*» (Ponsich, *Top.*, 148); 1359 *Sedret* (*CoDoACA* XII, 86); 1632 Sant Pere de *Sedret*.³⁵

ETIM. Sembla prov. del ll. CITRETUM 'llimonerar',² collectiu de CITRUS 'llimoner'. La grafia amb *s*- en quatre testimonis és xocant, però no del tot sorprenent.

Notem que el derivat *cedrat* 'fruit de l'arbre *Citrus Medicae*' (*AlcM*) i *cedratre* ('arbre'), i a més el cast. *cidrio* (de CITREUS), són indicis que aquesta família havia deixat descendència popular en els parlars hispànics. És veritat, d'altra banda, que la Cerdanya és lloc gens propici al cultiu de llimoners, pel seu clima poc adient, però hi ha altres arbres *citris* que el llimoner pròpiament dit i algun d'ells es podria fer en zones més pròximes; i recordem que precisament la presència d'uns arbres poc comuns serveix en Toponímia per designar un paratge. Cal afegir a més que no hi ha cap altre ètimon visible. [Tanmateix: CERESSETUM > CESERETU > *Ce(s)dret*, cf. *Ceret* i fr. *ladre LÁZARU.*]

Notem, a més, que a Vila-real i Borriol hi ha *Camí* (*d'el Cedre* (JCor. 1964), nom que suposa com a base CITRUS 'llimoner'. J. G.

¹ Abadal, *Catal. Carol.* III, 102, data aquest document de 862. — ² La grafia *s* després del final del S. XIII no estranya, puix que en aquell període la *ç* comença a confondre's amb *s*; en el període arcaic es troba de tant en tant *s* per *c*, així per exemple el NL *Ceret* que prové de CERESSETUM s'escriu *Sirisi-*

dum en doc. de 814 (vegeu s. v.), i hom llegeix «comitatu *Sardeniensi*» en doc. de 968, per *Cerdanya* (en Ponsich, 139, n. 20).

CEGUDET

Llogaret d'Andorra, damunt Ordino.

DOC. ANT. *Ceguded* a. 1176.

ETIM. Del collectiu llatí CICUTETUM 'indret on abunda la ceguda o cicuta' (cf. *DECat* II, 657b18-55; *E.T.C.* II, 20; *LleuresC*, 196 n. 2). J. F. C.

Celalbi val., V. nota a *Ribesalbes* (art. *Riba*) *Celòquia*, V. *Selòquia*

CELRA

1) Municipi del Gironès localitzat a la dreta del Ter i a uns 9 k. al Nord-Est de Girona. 2) Antic veïnat conflentí, avui desaparegut, situat prop d'Oleta, del qual resta una masia.¹

PRON. POP.: 1) *səlrá*, oït a Parlavà i Vilopriu. Gentilici: *səlrənəŋs*.

DOC. ANT. 1) *Celerano* 922 (Aebischer, *Études de Top. Cat.*, 77); *Cilrano* 994 (BABL III, 249-50); *Celrrano* 1017 (Aebischer, *Études de Top. Cat.*, 77); 1025 i 1188 *Celrano* (ACA, docs. monacals a Sta. Maria de Cervià, despullats per Ph.R.); 1064 id (Aebischer, *o. c.* 77); *Zalran* 1338 (ACA, monacals de Juià, doc. despullat per Ph.R.); *Salran* 1359 (*CoDoACA* XII, 98); *Cilrano* 1362 (Aebischer, *Études de Top. Cat.*, 77).

2) *villare Cirlano* 1010 (Alart, *Bull. Soc. Agr. Scient. et Lit.* x, 82); *Cirilani* 1072 (Alart, *Cart. rouss.*, 81); *Celrano* 1276 (Aebischer, *Études de Top. Cat.*, 77); *Salra* 1359 (*CoDoACA* XII, 123); *Salrano* 1359, 1385 (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 516, 522); *Salrrano* 1435 (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 600. A aquestes mencions podem afegir encara d'altres citades per Ponsich (*Top.*,

ETIM. *CELERIĀNU, derivat del NP CELER ben testimoniat en els documents llatins, al costat de la forma femenina CELERA.² Resulta impossible un origen a base de CAERELLĀNUS suggerit per Meyer-Lübke (BDC XI, 28), car aquest NP llatí hauria donat **Cerelāni* > **Cerelān* > **Cerelā*, en què mai no hi hauria hagut síncope davant *l*. Notem, a més a més, que l'evolució **Celejrāno* > *Celrāno* degué retardar la síncope, donant lloc i temps a què s'esdevingués algun cop una metàtesi (*Celrāno* > **Cerelano*), com suggereixen els testimonis *Cirlano* (1010), *Cirlanum* (1011), *Cirilani* (1072).³ Ph. R.

¹ *AlcM* III, s. v. — ² Veg. Aebischer, *Études de Top. Cat.*, 77. — ³ Notem endemés la masia anomenada *Celrac* < *CELERIĀCU situada al terme de Sant Celoni, Vallès Occidental (veg. *E.T.C.* I, 236).

Celrac, V. *Celrà*

CELLA, *Sant Joan la ~*

Poble del Rosselló al peu Sud dels Aspres.

PARÒNIMS. *Xella* (castellà: *Chella*), poble de la Canal de Navarrès, a la vall del riu de Sallent (SSiv.,